INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

De vaste commissie voor Justitie en Veiligheid heeft een aantal vragen en opmerkingen voorgelegd over de volgende brieven:

- WODC rapport 'evaluatie praktijktest nieuwe werkwijze hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld' (Kamerstuk 33552, nr. 157);
- Een goed georganiseerd hulplandschap voor slachtoffers van seksueel misbruik en geweld (Kamerstuk 33552, nr. 158).

De voorzitter van de commissie,
Eerdmans

Adjunct-griffier van de commissie,
Burger

Inhoudsopgave

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

II Reactie van de staatssecretaris

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Vragen en opmerkingen van de leden van de D66-fractie

De leden van de D66-fractie onderschrijven ten zeerste dat slachtoffers in de nieuwe werkwijze moeten kunnen rekenen op een duidelijk aanspreekpunt dat overzicht houdt en zorgt voor samenhang, voortgang en goede overdracht. In de uitvoerbaarheidstoets wordt genoemd dat een afzonderlijke regiehouder niet in iedere casus passend of nodig is en soms juist tot extra schakels leidt. Ook bestaan nog vragen over de afbakening van deze rol ten opzichte van bestaande vormen van casemanagement. Kan de staatssecretaris toelichten hoe zij bij de landelijke uitrol borgt dat voor ieder slachtoffer duidelijk is wie het vaste aanspreekpunt is en wie verantwoordelijk is voor de samenhang en opvolging van de hulp? Is hiervoor voldoende capaciteit beschikbaar bij betrokken organisaties? Wordt deze werkwijze, in het bijzonder het werken met een herkenbaar aanspreekpunt en duidelijke regie, ook toegepast bij slachtoffers van andere vormen van geweld waarbij verschillende organisaties betrokken zijn, zoals intieme terreur en dwingende controle?

De leden van de D66-fractie lezen dat de staatssecretaris als uitgangspunt stelt dat slachtoffers, ongeacht waar zij zich melden, toegang moeten hebben tot het meest passende aanbod van zorg, ondersteuning, bescherming en recht. Deze leden achten het van groot belang dat slachtoffers moeten kunnen rekenen op goede nazorg zodat zij weer zicht krijgen op een toekomst na een traumatische gebeurtenis. In hoeverre ziet de nieuwe werkwijze ook op nazorg van slachtoffers van seksueel geweld? Is de werkwijze zo ingericht dat elk slachtoffer, onafhankelijk van de woonplaats, kan rekenen op hulp en nazorg, ook als het geweld jaren eerder heeft plaatsgevonden? Worden zij bijvoorbeeld actief in contact gebracht met steungroepen, traumabehandelingen en andere vormen van nazorg?

De leden van de D66-fractie vinden het van groot belang dat de ervaringen en behoeften van slachtoffers worden meegenomen bij de verdere ontwikkeling van de nieuwe werkwijze. Tegelijkertijd blijkt uit de evaluatie dat slechts beperkt kon worden vastgesteld of slachtoffers zich daadwerkelijk beter geholpen voelen, onder meer vanwege de omvang van de steekproef. Kan het kabinet toelichten waarom het onvoldoende is gelukt om ervaringen van slachtoffers bij de praktijktest op te halen? Op welke wijze zijn slachtoffers en ervaringsdeskundigen tot nu toe betrokken bij de ontwikkeling en evaluatie van de werkwijze? En hoe wordt geborgd dat hun ervaringen bij de verdere uitwerking, landelijke invoering en evaluatie van de werkwijze structureel worden meegenomen?

Vragen en opmerkingen van de leden van de VVD-fractie

De leden van de VVD-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief van 7 oktober 2026 over de reactie op het WODC-rapport en het principebesluit tot landelijke uitrol van de nieuwe werkwijze voor hulp aan slachtoffers van seksueel geweld. Deze leden vinden het belangrijk dat slachtoffers zo snel mogelijk en op één plek de hulp krijgen die zij nodig hebben, zonder hun verhaal steeds opnieuw te moeten vertellen. Zij willen wel zeker weten dat nieuwe structuren deze doelen ook echt bereiken en niet vooral extra overleg en administratie opleveren. Naar aanleiding van de brieven hebben zij de volgende vragen.

De leden van de VVD-fractie vragen de staatssecretaris hoe bij het principebesluit tot landelijke uitrol de uitwerking van de motie van het lid Becker c.s. over verbetering van het proces van melding en aangifte voor slachtoffers van seksueel geweld (Kamerstuk 36841, nr. 14) wordt betrokken.

De leden van de VVD-fractie constateren dat zowel het WODC-rapport als de kabinetsreactie aangeven dat het onderzoek het karakter heeft gekregen van een plan- en procesevaluatie. Volgens het WODC-rapport was het “nog te vroeg” voor uitspraken over resultaten en effecten. De staatssecretaris erkent zelf dat de meetbare effecten “onvoldoende basis bieden om de effectiviteit van de werkwijze als geheel vast te stellen”. Er ligt dus nog geen bewijs dat de werkwijze in de praktijk leidt tot betere hulp voor slachtoffers. Hoe weegt de staatssecretaris dit af tegen het principebesluit tot landelijke uitrol? Welke concrete criteria en meetinstrumenten hanteert zij tijdens de invoering in 2027 om te toetsen of de beoogde doelen daadwerkelijk worden bereikt?

De leden van de VVD-fractie lezen dat het slachtofferdeel van de evaluatie rust op acht interviews en dat het onduidelijk was welke slachtoffers wel en welke niet volgens de nieuwe werkwijze waren geholpen, waardoor de potentiële onderzoeksgroep kleiner was dan voorzien (169 in plaats van 250). Hoe gaat de staatssecretaris voorkomen dat bij de landelijke uitrol opnieuw sprake is van een onduidelijke afbakening en een te kleine of selectieve steekproef? Welke registratie en monitoring worden ingericht zodat later wel betrouwbare uitspraken over effecten mogelijk zijn?

De leden van de VVD-fractie merken op dat het Openbaar Ministerie (OM) een van de zes organisaties is die de werkwijze heeft ontwikkeld, maar dat het OM in de uitvoering van de pilot en in het WODC-onderzoek nauwelijks terugkwam. Welke concrete rol heeft het OM in de pilot gehad en welke rol krijgt het OM bij de landelijke uitrol, met name in de triage en de afstemming tussen zorg, ondersteuning en strafrecht?

De leden van de VVD-fractie lezen in het WODC-rapport dat in de regio Den Haag is gebleken dat de rol van regiehouder niet paste bij de wettelijke taak van Veilig Thuis. Uit de samenvatting van de uitvoerbaarheidstoets in de kabinetsreactie bleek ook dat de regierol in de praktijk vragen opriep (extra schakel, verwachtingen die niet altijd werden

waargemaakt, verhouding tot bestaande casemanagementrollen en verhouding tot de bestaande wettelijke taken van Veilig Thuis). In diezelfde samenvatting wordt voorgesteld om niet standaard een regiehouder aan te wijzen, maar regietaken expliciet bij betrokken professionals te beleggen. Neemt de staatssecretaris dit voorstel over? Tegelijkertijd noemt de kabinetsreactie een vast aanspreekpunt als een van de drie kernelementen van de werkwijze. Wie is in de aangepaste opzet voor het slachtoffer het vaste aanspreekpunt, en hoe weet het slachtoffer dat? Hoe wordt geborgd dat de regierol past bij de wettelijke taken van Veilig Thuis en geen onnodige extra werkdruk of administratieve lastendruk creëert?

Vragen en opmerkingen van de leden van de CDA-fractie

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van het WODC-rapport ‘evaluatie praktijktest nieuwe werkwijze hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld’ en de reactie van de staatssecretaris op dit onderzoek. Deze leden hebben nog enkele aanvullende vragen over dit onderwerp.

Allereest vragen de leden van de CDA-fractie een reactie op de bevinding dat de organisatorische randvoorwaarden op orde moeten zijn voor het slagen van de nieuwe werkwijze. Is de staatssecretaris van mening dat dit inderdaad het geval is? En hoe gaat zij ervoor zorgen dat alle betrokkenen hetzelfde beeld hebben bij de nieuwe werkwijze, met name op het gebied van verantwoordelijkheden en de invulling van de regierol?

De leden van de CDA-fractie vragen of de staatssecretaris kan toelichten hoe de nieuwe werkwijze bijdraagt aan het voorkomen dat slachtoffers van seksueel geweld steeds opnieuw hun verhaal moet doen.

De leden van de CDA-fractie lezen dat het hulpaanbod voor slachtoffers van seksueel geweld wordt verbeterd dankzij een nieuwe werkwijze in een handboek voor professionals, dat is getest in twee regio’s. De staatssecretaris geeft aan dat het meten van de effecten voor het werken met de nieuwe werkwijze meer tijd vergt en hiervoor een langere meetperiode nodig is. Kan de staatssecretaris nader stilstaan bij de implementatie van de nieuwe werkwijze en op welke manier de slachtoffers op korte termijn hiermee geholpen zijn?

De leden van de CDA-fractie vragen hoe wordt bepaald aan welk aanspreekpunt een slachtoffer wordt gekoppeld die het overzicht bewaakt en hoe wordt gezorgd voor een warme overdracht richting een van de organisaties.

De leden van de CDA-fractie lezen dat een belangrijk aandachtspunt bij de implementatie is dat de informatievoorziening en -uitwisseling goed georganiseerd zijn zodat professionals geen extra tijd kwijt zijn aan administratieve taken. Staan hier nog belemmeringen voor in de weg?

Kan de staatssecretaris verzekeren dat de informatie-uitwisseling in de nieuwe werkwijze echt goed is geborgd, zodat de organisaties goed met elkaar kunnen communiceren? Deze leden vragen of privacy-normen hieraan in de weg staan.

De leden van de CDA-fractie vragen of de staatssecretaris nader kan stilstaan bij de gefaseerde ingebruikname van de nieuwe werkwijze, die verspreid wordt over heel 2027. Is het voor de betrokken organisaties, zoals het Centrum Seksueel Geweld en Slachtofferhulp Nederland, voldoende duidelijk wat de komende tijd van hen verwacht wordt, en op welke manier de implementatie vorm krijgt?

De leden van de CDA-fractie vragen of de staatssecretaris bereid is om de Tweede Kamer in 2027 op de hoogte te houden van de stand van de implementatie van de nieuwe werkwijze.

Vragen en opmerkingen van de leden van de BBB-fractie

De leden van de BBB-fractie hebben met interesse kennisgenomen van de stukken over de evaluatie van de praktijktest van de nieuwe werkwijze voor hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld. Deze leden vinden het van groot belang dat deze hulpverlening op orde is en slachtoffers tijdig passende ondersteuning krijgen. Zij kijken uit naar de beantwoording van de staatssecretaris.

Vragen en opmerkingen van de leden van de SP-fractie

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de kabinetsbrieven over de nieuwe werkwijze hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld. Deze leden hebben hier nog een aantal vragen en opmerkingen over.

De leden van de SP-fractie steunen het principe van betere samenwerking in de zorg en ondersteuning van slachtoffers van seksueel geweld. Het is onwenselijk dat de hulpverlening nu versnipperd is en slachtoffers soms meerdere keren hun verhaal moeten doen. Daarbij is het wel van essentieel belang dat de nieuwe werkwijze ook daadwerkelijk zorgt dat slachtoffers ervaren dat zij beter geholpen worden. Uit de WODC-evaluatie bleek dat de ervaring van slachtoffers in de pilot nog wisselend was. Hoe gaat de staatssecretaris ervoor zorgen dat de landelijke uitrol van deze werkwijze zo wordt vormgegeven dat slachtoffers duidelijke verbeteringen ervaren? Hoe worden daarbij ervaringsdeskundigen betrokken?

De leden van de SP-fractie hechten er belang aan dat goed wordt gevolgd in hoeverre de uitrol van de nieuwe werkwijze leidt tot betere zorg en ondersteuning aan slachtoffers. Hoe gaat de staatssecretaris dat goed monitoren? En welke mogelijkheden zijn er om nog bij te sturen als blijkt dat slachtoffers geen duidelijke verbetering ervaren?

De leden van de SP-fractie benadrukken daarnaast dat de uitrol van de nieuwe werkwijze niet mag stuklopen op een gebrek aan financiering. De Kamer nam hierover ook de motie van het lid Beckerman aan, die de regering verzocht “om in kaart te brengen welke financiering nodig is om de nieuwe werkwijze bij hulpverlening aan slachtoffers van seksueel geweld tot een succes te maken en hierbij ook ervaringsdeskundigen te betrekken” (Kamerstuk 36841, nr. 9). Hoe wordt deze motie uitgevoerd en wat betekent dit voor de financiering van de nieuwe werkwijze?

De leden van de SP-fractie lezen dat de implementatiekosten van de nieuwe werkwijze worden geschat op 400.000 tot 550.000 euro. Deze leden vragen voor welke kosten dit geld precies bedoeld is en in hoeverre is gecontroleerd of dit voldoende is voor alle betrokken organisaties om via de nieuwe werkwijze te gaan werken.

II Reactie van de staatssecretaris